

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. XIII. Responsio ad illud in epistola Cleme[n]tis, quomodò Petrus dictus sit primitiae electionis Domini, cùm priùs Andreas ad Christu[m] venerit, & in quo consistat ratio primitiarum secu[n]dum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

gnus, ut omnes ecclesias regeret ac consolaretur, & ab omnibus ecclesijs confuleretur. Fertur præterea alia quædam epistola Græcè Clementis ex persona Petri ad eundem Iacobum, cuius meminit etiam Photius in bibliotheca sua, cuius principium, explanatio est huius inscriptionis: Sic enim incipit: *Ἰδὼς σε ἀδελφίς μου ἐν τῷ κοινῷ πᾶσιν ἡμῶν συμφέρον σπουδάζοντα πρόβλημα, εἰς τὴν καὶ δέομαι.* id est, quoniam te video frater ad communem omnium nostrum utilitatem prompto & alacri animo properantem, oro atque obsecro, & quæ sequuntur. Hoc ergo erat, Iacobum ecclesias omnes regere, omnium ubique ecclesiarum utilitati consulere, & omnia earum commoda prospicere, quod verbum *δέομαι*, quo usus est, significat. Hactenus existimo de descriptione epistolæ Clementis ad Iacobum fratrem Domini, qui iam à vita migraverat, non malè, neque ineptè responsum esse, sed potius rectè & aptè ad morem ipsius authoris. Sicut enim in alijs, ut antea dixi, quæ dialogicè scripsit, personas quæ interdum loquerentur, fecit sic etiam more dialogi in quibusdam epistolis personam Iacobi fecit, cui ipse tanquam absenti loqueretur: est enim epistola, velut altera pars dialogi, ut rectè ab Artemone, qui epistolas Aristotelis descripsit, dictum esse, author est Demetrius Phalereus, cum de epistolico caractere in libro *περὶ ἱμνῶν*, agit. Hoc etiam modo ac more alteram epistolam ad Corinth. ex persona ecclesiæ Rom. eundem Clementem scripsisse, testis est Hieronymus. Nihil autem interest, quòd ad factionem personę pertinet, fecisse personam, quæ ad Corinthios scripserit: an fecisse personam Iacobi in viuis, ad quam ipse Clemens tanquam ad absentem scriberet. Explicatum præterea est, quemadmodum rectè etiam & secundum consuetudinem, idem Iacobus rector omnium ecclesiarum appellatus sit. hæc enim videbantur ad enodandum difficiliora. Respondeamus iam ad reliqua.

Responsio ad illud in epistola Clementis, quomodo Petrus dictus sit primitiæ electionis Domini, cum prius Andreas ad Christum venerit, & in quo consistat ratio primitiarum secundum scripturam: & de excellentia fidei Petro reuelata: & quomodo propter excellentiam fidei, meruit fieri primitiæ electionis Apostolorum: & quomodo in eadem epistola Clementis, dictus quoque sit idem Clemens primitiæ gentium, cum prius fuisset conuersus Cornelius Centurio: Item responsio de nota infamiæ, quomodo non tantum civilis, sed canonica pœna etiam sit, & de tradendo curiæ seculari. Cap. 14.

22 **Q**uomodo Petrus sit primitiæ electionis Domini, cui soli primùm
 22 pater filium reuelavit, cum Andreas prius ad Christum venerit, &
 22 postea Petrum adduxerit.]

Hæc enim obijciunt quoque contra epistolam Clemen. nec hinc intelligentes quæ loquuntur, neque de quibus affirmant. Si enim ratione primitiarum
 in

intellexissent, & fidei beato Petro reuelata excellentiam, nūquam hoc obieciissent. Igitur beatus Chrysostomus in homilia de ascensione Domini, Non sunt, inquit, illa primitiæ, si quis Deo primum fructum offerat, & deducet, cū sit tenuis & infirmus, vt esse solet primus fructus terræ, sed si maturum & perfectum: quod quidē ex lege ait intelligi posse. Si ingredieris, inquit, in terram, quam dabit tibi Dominus, & plantaueris in ea lignum ad edendū, mundabitur immunditiam eius: fructus eius tribus annis erit immundus, non comedetur: quarto autem anno omnis fructus eius sanctus erit Domino. Tribus annis iubeat lex fructibus parcere, quia essent arbores infirmæ, & fructus tenuis: neque permittebat edere ex eis illis tribus annis, nē prius quàm Deo libarentur, homo degustaret, neque rursus permittebat offerre, quia ille fructus indignus erat Deo. Sic ergo, inquit, nō primus Adam oblati est Deo, tãquàm primitiæ, vt potē factus, obnoxius peccato: Sed potius secundus Adam, qui erat liber ab omni peccato, oblati est Deo, tanquàm primitiæ, vt in illis primitiis, & propter offerentis, & propter oblatis dignitatem Deo acceptissimis naturæ illi, cui dictum fuerat in Adam, Terra es, & in terram ibis: postea diceretur, Sede ad dexteram meam. Hactenus Chrysostomus. Ad exemplum ergo & similitudinem huiusmodi primitiarum, quarum ratio à beato Chrysostomo explicata est, fuit quidem beatus Petrus primitiæ electionis Domini, non quia fuit prius electus: prius enim fuit vocatus & electus Andreas, sed quia, primus fuit, qui cū filium hominis audisset, vt S. Marcus Anachoreta notauit, respondit interrogatus, filium Dei esse: quæ confessio, vt Theophanes cognomento Cerameus, obseruauit, Nestorium coarguit Christum in duas personas diuidentem: & Armenios atque Acephalos, duas naturas in vnū confundentes. De hac mirabili fide beati Petri differens beatus Hieronymus, vt supra cap. 6. copiosius exposui, Non hæc caro mea, inquit, & sanguis tibi Dei filium prodiderunt: nam ista non patiuntur me hoc credi. Itē S. Theodorus Ancyranus in eandem sententiam, Quod dixisti, inquit, de eo, qui cernitur, non didicisti ex natura, quæ cernitur: quod, inquam, dictum est de carne, non didicisti ex carne & sanguine: quia scilicet filium hominis dixit eundem esse filium Dei, non diuidens duas naturas, neque duo significata in Christo, sed vnum confessus. Hæc Theodorus. Huius ergo fidei reuelationem soli Petro, vt Clemens ait, fecit primum pater, tunc scilicet, cū dixit, Hic est filius meus dilectus: vt beatus Hilarius in lib. 6. de Trinitate notauit. Item B. Cyrillus ἐν ταῖς ἰστορίαις καὶ ὁμιλίαις homi. 8. sic ait, ὁ τὰν ἀγίων μαθητῶν ἠγούμενος πῖτρος, id est, Petrus, sanctorum discipulorū dux ac princeps. Non ignorabat Cyrillus, prius vocatum fuisse Andream, & Andrea duce, Petrum venisse ad Christum: nihilominus tamen ducem discipulorum & principem vocat Petrū: vtrunque enim significat ἠγούμενος. Eo ergo modo erat Petrus primitiæ electionis discipulorū, quo erat dux & princeps eorum, rationem verò subiungit idem Cyrillus: Quia Domi-

Ee 3 no

Quo Petrus
primitiæ elec-
tionis Domini,
non intellexit
Mag.
quia rationē
primitiarum
ignorauit.
Leu. 19.

Genes 3.
Psal. 109.

Quare Petrus
primitiæ elec-
tionis Do-
mini.

Quos hereti-
cos coarguat
confessio Petri.
Et quid magni
auctores de
ea explicauerint.

Marcus Anachoreta.

Theophanes
Cerameus.

Hieronymus.

Theodorus
Ancyranus.

Hilarius.

no percontante, Quem dicunt homines esse filium hominis, non respondit. In te est filius: sed cum cognosceret vnum & eundem esse ante carnē & cum carne, clara voce clamat: Tu es Christus filius Dei viui. Hæc excellentissima fides Petri meruit, vt cum alioqui nō esset prius vocatus, fieret tamen primitiæ electionis, id est, princeps vocatorum. Rursus D. Hieronymus in eodem lib. de circuncisione, quem supra meminī, comparans Petrum cum Abraam, ad demonstrandam beati Petri Principis Apostolorū excellentiam: Illi, inquit, dicitur, Faciam te in gentem magnam: huic dicitur, Faciam te piscatorem hominum: illi dicitur, In semine tuo benedicentur oēs gentes: huic dicitur, Iudicabis duodecim tribus. Et si enim, vt hoc admoneam, vt trunq; horum dictum quoque est omnibus Apostolis, Faciam vos fieri piscatores hoīm: & illud, Sedebitis & vos sup sedes 12. iudicātes 21. tribus Israel: hæc tamen Petro tribuit beatus Hieronymus, cui primū, vt principi Apostolorum, conueniunt. vt illud, Faciam te in gentē magnam, quāuis Isaac quoque in Genesi dictum est: & illud item, In semine tuo benedicentur omnes gentes, licet Isaac etiam dictum est, Abraz tamen primū conueniunt, quia fuit primitiæ electionis populi Dei. Subiungit deinde idem Hieronymus: Illi dictum est, vt stellæ erit semen tuum: huic dicitur, Tibi dabo clauēs regni cælorum. Hoc verò specialiter beato Petro dictum est, sicut ei soli dictum est, & super hanc petram ædificabo ecclesiā meam. Quem locum interpretans S. Ildorus Pelusiota grauiſſimus author, & in literis sanctis valdē exercitatus & eruditus, in epist. ad Gainam, Dabo, inquit, *αὐδὲν τι κλεις* clauēs regni cælorum, quia non seruum, neque ministrum, neque subiectum, aut alienum à substantia patris me vocāsi, sed potius legitimum filium Dei viui: idēq; patre meo reuelante: Vt igitur, quanuis alij ante Abraam ex patribus ac maioribus eius, fidem Dei & quidem excellentem habuerunt, vt Noe, Enos, & Seth, & alij, tamen propter excellentissimam fidem meruit Abraam, vt esset primitiæ & origo veteris populi Dei: sic beatus Petrus propter admirabilem fidem Christi, meruit fieri primitiæ electionis Apostolorū, quanuis prius Andreas & credidisset, & vocatus esset. Non enim ratio primitiarum, vt scriptura sancta docet, & B. Chrysostomus paulō antē explicauit, in anticipatione temporis, sed in maturitate perfecta fructus consistit: cuiusmodi fides illa beati Petri extitit. Cernitur etiam huiusmodi primitiarum ratio in Christo, cum dictus est ab Apostolo primitiæ dormientiū, non quia primus resurrexit, sed quia primus perfectissimē, sua scilicet virtute, resurrexit, & non ampliūs moriturus. Vndē & primogenitus quoq; ex mortuis, ab eodem Apostolo dictus est, q; eum, tanquā primitias, sequi debeat *φύραμα*, id est, conspersio siue massa, quæ est ecclesia illa primogenitorum, quam Apostolus in epist. ad Hebræos dicit. Denique ipse idem Clemens cur & qua ratiōe Petrum primitias electionis Dñi appellauerit, satis declarauit, postq; enim dixit, Qui fuit primitiæ electionis Dñi, statim quasi explicans, quod dixerat, subiungit: Apostolorū pri-

primus, cui & primo Deus Pater filium reuelauit. idè enim fuit primitiæ electionis Apostolorū, quia fuit Princeps Apostolorū: hunc verò principatum tulit propter excellentissimam fidem, quam, reuelante Deo patre, de Christo Dei viui filio primus habuit. Sic etiam B. Petrus in eadem epistola Clementem vocauit primitias gentium, quas ad fidē conuertisset: non quidem q̄ Clementē primū Deo obtulisset: prius enim obtulerat Corneliū Centurionē, quā Clemens Petrum vidisset: sed q̄ præstantior & excellentior esset. Sic enim Clemēs narrat, Petrum dixisse, cū eum ordinare vellet, & successorem relinquere: *ὁ γὰρ δὲ ἰμοῦ τὰ πρῶτα ὡς ἰσχυρῶς ἐν ἡμῶν ἐπιγίγνωσθαι ἀρχῆν.* id est, tu enim es meliores primitiæ earum gentium, quæ per me saluæ fiunt. Melius itaq̄ est Græcè, quā, vt interpret epistolæ his verbis vertit: cū primitias eorum, qui ex gentibus per me saluantur, & præcipuè huius vrbs te primum obtulerim Deo. qui locus cū manifestius, quā ille de Petro primitijs electionis Dñi, reprehensionī pateret, nescio quomodò istorum calumniam effugit, nisi quia ita Dominus voluit, quo magis eos confunderemus. Vt igitur Petrus Clementem vocat primitias gentiū propter præstantiam, sic Clemens Petrum, propter principatū eius, primitias electionis Apostolorum vocauit: quem rursus idem Clemens patrē Apostolorum, in principio epistolæ secundæ, vocat. Sed obijciunt præterea in extrema parte huius loci, quòd Clemens epist. 3. & Alexander item epist. 3. & Telephorus epist. 1. infamiæ nota inobedientes Episcopis puniunt, cū ista, inquit, pœna legum ciuiliū sit.]

Non responderem ad hoc, nisi propositum esset, nihil prætermittere, quia verebar, nè isti idè prætermisum interpretarentur, quia nihil esset ad respondendum: ac non potius, quia quiuis respondere posset, aut indignum responsione esset. Quis enim ignorat, esse infamiā ciuilem, & infamiā canonicā? Vndè Adrianus Pont. 6. q. j. c. Omnes: Omnes, inquit, infames esse dicimus, quos leges seculi infames appellant: & omnes qui culpis exigentibus ad sacerdotium non possunt prouehi. Itē Fabianus Papa: Illi, inquit, qui peccata perpetrant, de quibus Apostolus ait, Quoniam qui talia agūt, regnum Dei non possidebūt, valde cauendi sunt: & ad emendationem, si voluntariè venire noluerint, compellendi sunt, qui infamiæ macula sunt adpersi. Et Victor Pontifex de conf. dist. 3. c. celebritatē: Ipsi verò, inquit, qui infidelitatis nota adsparguntur, infames efficiuntur. Magdeburgenses verò sic argumentantur: Infamia est legum ciuiliū: ergò non est legū Ecclēstiarum. Concludant igitur similiter, Neq̄ vincula, neq̄ multas, neq̄ amissiones bonorum, nec exilia, neq̄ id genus alia esse in ecclesia, quia sint etiam eiufmodi pœnæ legum ciuiliū. Pius etiam Pontifex curiæ, inquit, tradi præcipit. Hoc quoq̄ notârunt tanquā alienum à veritate historica, sed quia Magd. ne nunc quidem, quod in ecclesia fit, probant, vt clerici mortis rei, curiæ seculari tradantur, prius de hoc dicendum est aliquid breui: postea de illo Pij Pōtif. tēpore, cū ethnicis imperatoribus, nō erat Christi-

Cur primitias electionis Domini Petrus vocatus.

Cur Petrus Clementē vocauerit primitias gentium.

Petrus vocatus à Clemente pater Apostolorum, sicut primitias electionis eorū.

”

Argumentatio ridicula Magd.

”

Christianorum laicorum curia, sed Gentilium. Non enim Pius pontif. in tempus suum tantum respexit, sed etiam in futurum, cum, sublati imperatoribus ethnicis, futura erat inter Christianos curia secularis. Primum igitur omnino consonat scripturae noui testamenti, Pij pontificis decretum de tradendo sacerdotem vel clericum curiae seculari, si capitale crimine commisisset, cuiusmodi erat, insidias Episcopo parasse. quod nunc etiam fit.

1. Tim. 1.

Quomodo tradere curia seculari ecclesiasticos reos mortis ex auctoritate euangelij profectum sit.

Matth. c. 5.

Constitutio Apostolica, Heb. 10.

Constitutio Apostolica,

Quia postquam superabundauit, sicut Apostolus ait, gratia Domini nostri Iesu Christi cum fide & dilectione, lex euangelij, quae tota spiritualis est, & abundare iubet iustitiam nostram, plusquam scribarum & pharisaeorum, quod Paulus interpretatus est, non operatur iam iram, ut illa vetus, quam qui irritam faciebat, sine vlla miseratione duobus vel tribus testibus moriebatur: sed potius differens in alterum seculum iudicium mortis, nihil interim hic sancit metu poenae capitalis: nihil enim, nisi propter fidem & dilectionem, iubet aut vetat. Unde Apostolus praecipit presbytero, non esse percussorem. Sed num quia Christus, ut est in lib. 6. Clemen. de constitutionibus Apostolorum, liberam reliquit voluntatem nostram, non praesenti eademque breui morte multans, sed iudicium in alterum seculum referuans ac reiiciens, idcirco potestas seculi frustra aduersus clericos gladium portabit? minimè. cur ita? quia, ut Apostolica constitutio in lib. 2. Clemen. c. 24. docet, potestas seculi est, praesesse corporibus custodiendis, & ad custodiam corporum, pacem ac bellum suscipere. Quare cum clericus reus mortis est, curiae traditur, id est, potestati seculari, ut pro ecclesia cum eo bellum suscipiat. bellum enim quoddam cum eo suscipit, cum poenas ab eo exigit, ut Clerum & eum qui Clero praesit, ab huiusmodi periculis defendat. Ex auctoritate ergo euangelij, quod sancti Apostoli nobis tradiderunt, decretum de tradendo clericos reos sanguinis curiae seculari, processit. Immo non solum ex euangelio per Apostolos praedicato, sed etiam ex traditione non scripta Apostolorum processit. ipsi enim inter reliquos canones siue regulas, quas per sermonem tradiderunt, ut omnia honestè & secundum ordinem in ecclesia fierent, quas Clemens Romanus collegit & descripsit, prohibuerunt canone 27. ne Episcopus aut presbyter aut diaconus fideles propter peccatum, aut infideles propter iniuriam verberarent: alioqui gradu mouerentur. Non enim (inquiunt) Dominus hoc docuit: quin potius cum percuteretur, non repercutiebat: cum pateretur, non comminabatur. Hunc canonem secuta est Synodus Antiochena annis 5. post Nicaenam habita. Renouans enim eisdem ferè verbis sententiam canonis Apostolorum 31. in eum presbyterum, qui contempto Episcopo, alioqui pio & fideli, ambitiosè & tyrannicè aliud altare erigit, si, vocatus ab Episcopo semel & iterum, parere nolit, & deiectus de gradu, adhuc tumultus & turbas excitet, iubet in 5. canone Synodus, ut corrigatur per ciuilem potestatem, quam Pius pontif. curiam vocauit. vtrunque horum canonum & Apostolorum, & Synodi Antiochena, citauit Synodus Constantinopolitana,

na, in templo sanctorum Apostolorum sub Photio Patriarcha habita, quæ vocata est *ἡ ἐκκλησία τῶν ἀποστόλων*. In eos enim, qui canonem Apostolorum malè interpretabatur, quasi prohibuisset quidem sacerdotibus, nè alios propter peccatum suis manibus verberarent, sed non, nè iuberent ab alio verberari, in extrema parte canonis sui noni: Si qui verò, inquit, fuerint, qui neq; monitis, neq; supplicijs ecclesiasticis corrigi voluerint, nemo hos per magistratus loci corrigi prohibuerit: siquidem Synodus Antiochena canone 5. sanxit, vt qui seditiones in ecclesia mouerent, manu externa, id est, per ciuilem potestatem corrigerentur. Vt igitur hoc, quod Synodus Antiochena sanxit de incorrigibili, vt ita dicam, potestati ciuili tradendo ad puniendum, ex traditione canonica Apostolorum, quæ Episcopis prohibet verberare, fluxit: sic etiam quòd Pius Pont. iussit, tradere curiæ seculari. Dicendum est nunc de tempore Pij, in quod, visum est Magdeburg. decretum Pij Pontificis non conuenire, cum tota (vt dixi) curia ethnicorum tunc esset. Credo, existimârunt Magdeburg. de curia seculari Christianorum locutû fuisse Pium, sed non ita est. nec enim alio gladio, quàm ignis, (sic enim Clemens Rom. in libro 2. de constitutionibus Apostol. anathema vocat) tunc vti poterat ecclesia, quia Christiani tunc potestatem gladij non gerebant, alioqui tanquàm sicarij puniti fuissent. sed quia rursus æquum & necessarium erat, scelera pœnas esse, & innocentes defendi, quandiu hoc à Christianis præstari non poterat, voluit Apostolus Paulus, vt hoc per ethnicos magistratus præstaretur. quod satis idem Paulus admonuisse videtur, cum de illis ethnicis potestatibus in epist. ad Rom. scripsit, non sine causa gladiû portare: Dei enim ministros esse, vindices in iram ei, qui malè ageret: quâobrem tributa eis pendi, & parere oportere. Quare cum crimen à Christiano commissum erat, quod pœna capitis aut alio quopiam graui supplicio ciuili plectendum esset, eorum curiæ tradebatur. vtile enim erat, corrigi eorum legibus ad benè viuendum, vt beatus Cyrillus in Iulianum apostatam libro 7. scripsit, cum ei respondit Christianis exprobrâti, quòd sub imperio & legibus Romanorum viuerent. Quis enim ignorat, ait Calixtus pont. de legibus illis, æquitate & prudentia plenis loquens, leges humanas, rationi & honestati non repugnantes, esse amplectendas, præsertim vbi vel publicæ consulunt vtilitati, vel ecclesiasticæ dignitatis autoritatē defendunt: Vt igitur legibus Romanorum, sic etiam curia eorum, quæ legû ministra erat, ecclesia, cum opus erat, vtebatur.

Responsio ad illud, quod obijcitur ex epistola Clementis, quòd Petrus potuerit integrè seruare præceptum, & quomodo nõ hoc intellexerint Magdeburgenses: item responsio ad illud, cur Paulus in epistola ad Philipenses non appellauerit Clementem Pontificem Romanum, sicut appellauit cooperarium. Item ad illud, cur beatus Petrus in epistola 2. paulò ante mor-

Ff tem